

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 6.9.2006
KOM(2006) 480 endelig

**KOMMISSIONENS RAPPORT
TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET**

Det Særlige Administrative Område Macao: årsberetning for 2005

KOMMISSIONENS RAPPORT TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

Det Særlige Administrative Område Macao: årsberetning for 2005

Den politiske situation i Det Særlige Administrative Område Macao har været stabil i 2005. Årets største politiske begivenhed var afholdelsen af valg til den lovgivende forsamling. På trods af flere påstande om valgsvindel under valgkampagnen forløb selve valget korrekt og uden problemer. Den store valgdeltagelse er et positivt tegn på den politiske udvikling i Macao. Europa-Kommissionen bifalder denne udvikling, og det er dens opfattelse, at den stigende politiske bevidsthed blandt indbyggerne i Macao vil være et godt grundlag for at få indført almindelig valgret.

Guvernør Edmund Ho meddelte i sin årlige tale i november, at der vil blive sat en række nye initiativer i værk, bl.a. vil der blive afsat flere ressourcer til uddannelse, velfærd og boliger. Han meddelte også, at der formodentligt vil blive lanceret en udviklingsplan for demokratiet i 2007 samtidig med, at muligheden for at vælge guvernøren og den lovgivende forsamling ved direkte almindeligt valg i 2009 dog indirekte blev udelukket. Kommissionen hilser Edmund Hos nye initiativer velkommen og ser frem til lanceringen af udviklingsplanen for demokratiet.

I oktober 2005 blev et lovforslag om bekæmpelse af henholdsvis hvidvaskning af penge og terrorisme forelagt den lovgivende forsamling. Begge lovforslag blev principielt vedtaget og forventes at blive gennemført inden sommeren 2006. Kommissionen er tilfreds med, at Macaos regering har reageret så hurtigt på disse problemer, og den understreger, at det også er vigtigt at udrydde den illegale virksomhed i området, der er forbundet med hvidvaskningen af penge.

Den økonomiske vækst i Macao steg fortsat i 2005, selv om vækstraten var lidt lavere end i de foregående tre år (hvor den var på et tocifret beløb). BNP steg ikke desto mindre med 6,7 %. Turistsektoren og spille- og underholdningsindustrien voksede og skabte økonomisk vækst. Varehandelen faldt derimod primært på grund af, at alle tekstilkontingenter blev fjernet i 2005. Ifølge Macaos statistikker faldt eksporten til EU med 31 % til 3,4 mia. pataca (340 mio. EUR) svarende til 17 % af den samlede eksport.

Med hensyn til handel anerkender Kommissionen den indsats, som Macaos regering konstant gør for at ajourføre både lovgivningen om beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og de instanser, der skal håndhæve den. Kommissionen har dog udtrykt bekymring over den piratvirksomhed, der drives med tv-signaler. Kommissionen opfordrer kraftigt Macaos regering til at træffe foranstaltninger til at beskytte legitime signaludbydere og copyright-indehavere.

2005 var et godt år for de bilaterale forbindelser mellem EU og Macao. Kommissionens formand José Barroso aflagde besøg i Macao i juli – det første besøg aflagt af en kommissionsformand. Han og guvernøren lagde begge vægt på, at det er vigtigt at styrke de bilaterale forbindelser.

BILAG

1. DEN POLITISKE UDVIKLING

Den politiske situation i Det Særlige Administrative Område Macao har været stabil i endnu et år med valget til den lovgivende forsamling som årets vigtigste politiske begivenhed.

Valg til den lovgivende forsamling

Der er været afholdt valg til den lovgivende forsamling to gange før i Macao, et mens området var under portugisisk administration og et i 2001 to år efter, at området overgik til kinesisk herredømme. Valget i 2005 var kendetegnet ved, at den lovgivende forsamling fik to ekstra mandater valgt ved direkte valg i overensstemmelse med Macaos grundlov.

Den 25. september satte valgdeltagelsen rekord ved valget af 12 personer til den 29 personers store lovgivende forsamling. Valgdagen forløb forholdsvis roligt på trods af en række klager til valgkontoret og nogle enkelte tilfælde af håndgemæng. Næsten 130 000 afgav deres stemme ved Macaos 3. valg til den lovgivende forsamling, hvilket var den højeste valgdeltagelse nogensinde med 59 % mod 52 % i valget i 2001. Den pro-demokratiske lejr så ud til at være vinder i det direkte valg med støtte fra 25 % af vælgerne. Men på grund af Macaos meget komplekse valgsystem med blandet proportionalvalg, fik de kun to mandater. De traditionelle arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger fik seks mandater og kandidater med tilknytning til kasinoerne fik de resterende fire.

Derudover blev der fra Macaos fire funktionelle valgkredse valgt ti personer uden modkandidater ved indirekte valg til den lovgivende forsamling. Disse kandidater blev valgt af en lille gruppe på kun 2 250 vælgere, der repræsenterer arbejdsgiverorganisationer og fagforeninger. Endelig blev syv personer udnævnt direkte af Macaos guvernør, Edmund Ho, til den lovgivende forsamling.

Selv om selve valgdagen forløb tilfredsstillende, var de to uger op til valget præget af beskyldninger om køb af stemmer og uhæderligere metoder samt af myndighedernes forsøg på at bekæmpe valgsvindel. Ifølge valgobservatorerne skyldes dette, at personer i den lovgivende forsamling med tilknytning til forretningslivet og kasinoerne spiller en større og større rolle i Macaos politiske liv. I valgkampagnen blev der især fokuseret på spørgsmål om velfærd, herunder offentlig transport, uddannelse, sundhed, import af arbejdskraft, arbejdsløshed, socialforsorg, offentlig sikkerhed og ældrepleje. I modsætning til Hongkong er Macaos politik mere præget af lokale spørgsmål, mens man ikke beskæftiger sig meget med spørgsmål vedrørende demokrati og forbindelser med fastlandet.

På trods af disse hændelser er det Kommissionens opfattelse, at valget stort set forløb tilfredsstillende. På trods af kraftig regn og varslinger om en tyfon var valgdeltagelsen høj, hvilket er tegn på en positiv politisk udvikling i Macao og på stigende politisk bevidsthed og ønske om demokrati i befolkningen. Kommissionen ser det som en positiv udvikling, og den føler sig overbevist om, at den stigende politiske bevidsthed i befolkningen vil bringe muligheden for et almindeligt direkte valg nærmere.

Guvernørens politiske erklæring

Macaos guvernør holdt sin 7. politiske tale den 15. november 2005. Heri fokuserede han især på udvikling af menneskelige ressourcer, social velfærd, økonomisk udvikling og reform af den offentlige administration. En af de største fornyelser i den politiske tale var indførelsen af ekstra betaling ved brug af importeret arbejdskraft som et incitament til at beholde den lokale arbejdskraft og støtte små og mellemstore virksomheder, som benytter lokal arbejdskraft. Det er et vanskeligt problem, som er vokset i takt med, at Macao har åbnet dørene for udenlandsk arbejdskraft for at kunne følge med den økonomiske vækst. Det er en foranstaltning, som sideløbende med en ordning, der giver lokalbefolkningen forrang, skulle skabe større tryk i lokalbefolkningen.

På den politiske front understregede guvernøren, at målet var pragmatiske politiske løsninger, kontinuitet og gradvis reform. Selv om han annoncerede, at der formodentlig vil blive lanceret en udviklingsplan for demokratiet i 2007, udelukkede han indirekte muligheden for, at guvernøren og den lovgivende forsamling skulle vælges ved direkte almindeligt valg i 2009. Guvernøren meddelte under henvisning til den nationale sikkerhedslovgivning i henhold til artikel 23 i grundloven, at loven stadig var under udarbejdelse.

I dag vælges 41 % af medlemmerne af den lovgivende forsamling ved direkte valg, hvorimod Macaos guvernør vælges af en valgkomité med 300 medlemmer. Ifølge grundloven kan Macao ændre den måde, hvorpå den lovgivende forsamling dannes, "hvis der er behov for det fra og med 2009". Kommissionen hilser guvernørens omfattende politiske program og hans nye initiativer til at øge ressourcerne til uddannelse, velfærd og boliger velkommen og ser frem til den annoncerede udviklingsplan for demokratiet.

Lovmæssige tiltag til at bekæmpe hvidvaskning af penge og terrorisme

For at styrke lovgivningsrammen for bekæmpelse af hvidvaskning af penge fremlagde regeringen et lovforslag om bekæmpelse af hvidvaskning af penge for den lovgivende forsamling i oktober 2005. Formålet med lovforslaget er at bekæmpe hvidvaskning af penge, som involverer terrorisme, organiseret kriminalitet, bestikkelse, narkotika- og menneskehandel samt ulovlig våbenhandel. I september 2005 anklagede USA's finansministerium en lokal bank i Macao, Banco Delta Asia SARL, for at "hvidvaske penge i stort omfang" og have forbindelser til Den Demokratiske Folkerepublik (Nordkoreas) økonomiske aktiviteter. Guvernør Edmund Ho udtalte "at man ikke burde drage forhastede konklusioner uden nogen form for bevis ved så grov en anklage". Macaos monetære myndighed nedsatte øjeblikkeligt et undersøgelsesudvalg, der skal undersøge sagen. Regeringen nedsatte samtidig et styrelsesudvalg til at føre tilsyn med banken.

Samtidig fik den lovgivende forsamling forelagt et lovforslag om bekæmpelse af terrorisme. Begge lovforslag blev principielt godkendt efter drøftelser og afventer nu de resterende lovgivningsprocedurer, hvorpå de forventes at træde i kraft inden sommeren 2006. Kommissionen er meget tilfreds med regeringens hurtige reaktion på problemerne og understreger, at det er meget vigtigt også at bekæmpe den illegale virksomhed, der finder sted i forbindelse med hvidvaskning af penge i Macao.

2. DEN ØKONOMISKE SITUATION

Den hurtige vækst, der fulgte efter liberaliseringen af kasinoerne, har vist sig at kunne bære. Efter at have haft en tocifret vækstrate i de tre foregående år fortsatte væksten i 2005 – om end den var lidt mindre - med et BNP på 6,7 % i faste priser. Den største kilde til vækst sidste år var store investeringer i nye kasinoer, underholdningsbranchen og fast ejendom. Antallet af besøgene slog nye rekorder og skabte øget vækst i spilleindustrien og turistsektoren. Varehandelen faldt derimod betydeligt primært på grund af, at alle tekstilkontingenter blev fjernet i 2005. Arbejdsmarkedet fik det bedre, men samtidig viste de første tegn på inflationspres sig også.

Antallet af kasinooperatører forventes at stige fra tre til seks i 2006. De nye investorer er allerede begyndt at gennemføre deres storstilede investeringsplaner for de kommende par år. De private investeringer steg betydeligt i takt med, at en række hotel- og kasinoprojekter blev iværksat. Ved udgangen af 2005 var ca. 50 hoteller enten ved at blive bygget eller til godkendelse hos Macaos myndigheder, hvilket betyder, at der kommer over 28 000 nye værelser oven i de nuværende 11 000. Spilleindustrien forventes at ændre sig på mellemlang sigt og især at blive mere konkurrencedygtig.

Samtidig med, at der blev åbnet flere kasinoer, og at underholdningsindustrien voksede, gik det også godt for turistsektoren i 2005. Antallet af turister steg med 12 % til et rekordniveau på 18,7 millioner. Turister fra fastlandet Kina udgjorde over halvdelen af turisterne efterfulgt af turister fra Hongkong (30 %) og Taiwan (8 %). I juli 2005 vandt Macaos forslag om at lade Macaos historiske centrum komme på listen over Unesco's liste over verdens kulturarv. Denne særlige status forventes at gøre Macao interessant for et bredere publikum.

Spilleindustrien har haft direkte gavn af den voldsomme vækst i turistsektoren. Bruttoindtægterne fra samtlige spilleaktiviteter i 2005 beløb sig til 45,8 mia. MOP¹ (4,6 mia. EUR), hvoraf 98 % kom fra 17 kasinoer. Der skal betales 35 % af kasinoernes bruttoindtægter i direkte spilleafgift, hvilket udgjorde 72 % af skatteindtægterne sidste år. Macaos regering fik således et stort skatteoverskud og kunne derfor iværksætte en række initiativer på det sociale område og uddannelsesområdet.

Takket være investeringsvilje og gode økonomiske resultater steg ejendomsmarkedet fortsat voldsomt. De gennemsnitlige ejendomspriser og transaktionsstørrelser steg betydeligt med henholdsvis 20 % og 30 % i 2005. Inflationspresset begyndte på den anden side at give anledning til bekymring, idet det steg hurtigt fra ca. 1 % i 2004 til 4,4 % i 2005 på grund af stor efterspørgsel på hjemmemarkedet, højere priser på importerede varer og stigende oliepriser.

Der begyndte at blive mangel på arbejdskraft i takt med, at efterspørgslen steg som følge af den økonomiske vækst. Ledigheden faldt stødt fra 4,8 % i 2004 til 3,9 % i sidste kvartal af 2005 - den laveste sats i otte år. Macao har strukturelle problemer på arbejdsmarkedet, idet området mangler uddannet arbejdskraft, men har en stor gruppe midaldrende ufaglærte, som har vanskeligt ved at finde arbejde i servicesektoren. Der var ca. 10 000 arbejdsløse, mens 39 000 personer arbejdede som importeret arbejdskraft i sidste kvartal sidste år.

¹ Gennemsnitlig vekselkurs for 1 euro til pataca i 2005 = 9,9721.

Varehandelen var økonomisk set den svageste sektor i Macao sidste år. Den samlede eksport faldt med 12 % til 19,8 mia. MOP (1,99 mia. EUR) som følge af, at alle tekstilkontingenter blev fjernet, da WTO's aftale om tekstiler og beklædning udløb i januar 2005. Ikke desto mindre udgjorde tekstil og beklædning fortsat 77 % af den samlede eksport og dermed størstedelen af Macaos varehandel. I øjeblikket har den store indenlandske efterspørgsel medført en stigning på 12 % i importen, som nåede op på 31,3 mia. MOP (3,1 mia. EUR), hvilket har øget handelsunderskuddet til 11,5 mia. MOP (1,15 mia. EUR). Ifølge Macaos statistikker faldt eksporten til EU voldsomt med 31 % til 3,4 mia. MOP (340 mio. EUR) eller til 17 % af den samlede eksport. USA, fastlandet Kina og Hongkong er de øvrige store eksportmarkeder, som aftager henholdsvis 48,7 %, 14,9 % og 9,8 % af Macaos samlede eksport.

3. HANDEL

Den tættere økonomiske partnerskabsaftale - CEPA III

Den tredje fase af den tættere økonomiske partnerskabsaftale mellem fastlandet Kina og Macao blev indledt i 2005. I 2003 blev der indgået en rammeaftale (CEPA I), som danner grundlag for drøftelserne om handelsliberalisering mellem de to parter, og i 2004 blev en tillægsprotokol (CEPA II) undertegnet. Ifølge CEPA III-aftalen behandles alle varer, der på nuværende tidspunkt har oprindelse i Macao, toldfrit. Med oprindelsesreglerne for 91 varer, der er omfattet af fastlandets toldkodeks, som blev forhandlet på plads i 2005, behandles i alt 600 varer fra Macao toldfrit fra den 1. januar 2006. Inden for handel med tjenesteydelser er der indført en lettere markedsadgang til 10 ud af i alt 26 servicesektorer. Eftersom CEPA-aftalen ikke indeholder forpligtelser om mulig handel eller toldpositioner, der går under betegnelsen "andre varer", er den kendetegnet ved en meget lav toldpositions- eller varedækning.

Der blev kun eksporteret en meget lille mængde varer under CEPA-aftalen i de første to år (ca. 8,3 mio. MOP eller 920 000 EUR). I serviceindustrien har man været bedre til at udnytte de muligheder, som frihandelsaftalen har givet, end i fremstillingsindustrien. Inden for servicesektoren har udbydere af transportydelser og logistiske ydelser været dem, der har været mest ivrige efter at anmode om CEPA-certificering for at kunne udvide deres virksomhed til fastlandet Kina.

Revision af offshore-skatteordningen

Macaos regering ændrede den 14. juni 2005 skatteordningen for offshore-virksomheder for at køle den lidt overophedede økonomi. Offshore-ordningen blev indført af den tidligere regering i 1999 for at gøre Macao til et offshore-handelscentrum. Antallet af de oprindelige sektorer, der var godkendt som offshore-virksomhed, er nu reduceret fra tyve til otte, som hovedsageligt omfatter teknisk bistand. Størstedelen af offshore-virksomhederne menes at være virksomheder etableret i Hongkong, som nyder godt af den fordelagtige skatteordning. Hongkong-regeringen er glad for, at ordningen er blevet ændret.

En industripark på tværs af grænsen mellem Macao og Zhuhai

Statsrådet under Kinas centralregering gav i slutningen af 2003 sin godkendelse af en industripark, der ligger på tværs af grænsen mellem Macao og Zhuhai, og som er blevet hyldet som et innovativt projekt inden for regionalt samarbejde i Perleflodens delta. Området er opdelt i Zhuhai-industriparken og Macao-industriparken, som forvaltes af henholdsvis Zhunais kommunale regering og Macao Industrial Park Development Co. Det skal bemærkes, at der ikke er særligt fordelagtige ordninger (i form af fordelagtige ordninger for importeret arbejdskraft eller skattelettelser) for de virksomheder, der lejer sig ind. Med hensyn til oprindelsesregler gælder CEPA-oprindelsesreglerne for varer, der fremstilles i Macao-industripark og eksporteres til fastlandet Kina. Når varer eksporteres til andre steder, udstedes Macaos oprindescertifikat i overensstemmelse med WTO-regler eller oprindelsesreglerne i det land, der importerer dem.

Macao-industripark er ved at blive anlagt og forventes at være klar ved udgangen af 2006. Macaos regering håber, at industriparken vil tiltrække mere avanceret industri til området. Den første udviklingsfase er blevet hilst velkommen af erhvervslivet. De største virksomheder beskæftiger sig primært med fremstilling af lægemidler og beklædning. Det er stadig uvist, om den kommende industripark vil kunne skabe grundlag for at diversificere produktionen og afbøde for virkningerne af, at alle tekstilkontingenter er blevet fjernet. Næsten 80 % af Macaos arbejdskraft i produktionssektoren er beskæftiget inden for tekstil- og beklædningsindustrien, som udgør 77 % af Macaos eksport.

Beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder

Kommissionen er klar over, at Macao fortsat gør en indsats for at forbedre lovgivningsrammen for beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og håndhævelsesmulighederne, men den er fortsat bekymret over piratudnyttelsen af tv-signaler i Macao. Den har bemærket, at antenneselskaber i mange år ulovligt har udbudt tv-signaler til europæiske og amerikanske kanaler uden at have licens eller tilladelse fra de forskellige copyrightindehavere. Macaos kabel-tv har underskrevet en kontrakt med Macaos regering om eksklusiv udbydelse af betalings-tv, der dækker verdensomspændende og europæiske kanaler. Selskabet har indgivet klager til Macaos myndigheder over antenneselskaberne og har i mange år søgt civilretlig erstatning uden videre held. På trods af, at både Kommissionen og de lande, hvor rettighedsindehaverne hører til, gentagne gange har forsøgt at nå frem til en diplomatisk løsning, er det stadig ikke lykkedes Macao at finde en løsning. Kommissionen opfordrer kraftigt Macaos regering til at træffe foranstaltninger til at beskytte legitime signaludbydere og copyrightindehavere.

4. FORBINDELSERNE MELLEMEU OG MACAO

Kommissionen anvender princippet om "et land, to systemer" over for Macao, og for at vise, hvor stor betydning den tillægger det, har den fastholdt sine bilaterale forbindelser til Macaos regering i 2005.

Kommissionens formand, Jose Manuel Barroso aflagde Macao besøg den 17. og 18. juli som sidste stop på en 5-dages tur til Kina, hvor han også aflagde besøg i Beijing, Shanghai og Det Særlige Administrative Område Hongkong. Det var første gang, at en kommissionsformand aflagde Macao besøg. Han benyttede chancen til at besøge områdets landvindinger, de nye store kasinoer og industriområder og til at møde europæere, der er bosat i Macao. Jose

Manuel Barroso mødtes med Macaos guvernør, Edmund Ho, og ministeren for administration og retsvæsen, Florinda Chan. I en kort erklæring understregede de to ledere, hvor vigtigt det er at styrke forbindelserne mellem EU og Macao, at finde nye samarbejdsområder og fortsat arbejde sammen på områder af gensidig interesse.

Den 2. juni afholdt Det Blandede Udvalg EF-Macao sit 11. møde i Bruxelles. Begge parter gav udtryk for, at de ønsker at udvide samarbejdet inden for områder såsom den generelle præferenceordning, uddannelse af translatorer og tolke og fortsat juridisk samarbejde. EU opfordrede Macao til at deltage i EU's verdensomspændende programmer såsom Erasmus Mundus-programmet for videregående uddannelse, hvor Macao kan danne bro mellem Europa og Asien. Begge parter var enige om at undersøge mulighederne for nye samarbejdsområder.

Europa-Kommissionens kontor i Hongkong akkrediteret Macao afholdt et seminar i Macao den 26. oktober 2005 med deltagelse af over 30 repræsentanter for forskellige sektorer i Macao for at drøfte, hvilke områder EU og Macao kunne samarbejde om, og hvordan et samarbejde kunne udbygges.